

راهنمای جامع و کاربردی دارویی دربالین

نویسندگان

دکتر سمان کاخک مهنه

دکتری تخصصی داروسازی، استادیار دانشگاه علم پزشکی تربیت حیدریه

دکتر رضا قاسمی

متخصص قلب و عروق، استادیار دانشگاه علوم پزشکی تربیت حیدریه

دکتر علی آذری

فوق تخصص جراحی قلب، استادیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد

با همکاری

پریا خاکباز

دانشجوی کارشناسی اتاق عمل

سرشناسه	: کاخکی مهنه، سمانه، ۱۳۶۴-
عنوان و نام پدیدار	: راهنمای جامع و کاربردی دارویی در بالین / نویسندگان سمانه کاخکی، رضا قاسمی، علی آذری همکاری پریا خاکباز.
مشخصات نشر	: مشهد، سخن گستر، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۷۶ ص.: جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۷-۷۶۰-۶-
فهرست نویسی	: فیبا.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: داروها -- تجویز -- دستنامه ها.
موضوع	: Drugs -- Prescribing -- Handbooks, Manuals, etc :
موضوع	: داروها -- کاربرد
موضوع	: Drug utilization :
شناسه افزوده	: قاسمی، رضا، ۱۳۶۴-
شناسه افزوده	: آذری، علی، ۱۳۳۸-
شناسه افزوده	: خاکباز، پریا، ۱۳۷۳-
بندی - کتبه	: ۱۳۹۶ / ۲، ۱۳۸ / RM
رده بندی دیویی	: ۶۱۵/۵۸:
شماره کتابخانه	: ۵۰۶۹۰۵۰۰:

راهنمای جامع و کاربردی دارویی در بالین سمانه کاخکی، رضا قاسمی، علی آذری، با همکاری پریا خاکباز

چاپ اول / ۱۳۹۷

جلد ۱۰۰۰

چاپ دیجیتال خادمی

تومان ۲۲۰۰۰

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۷-۷۶۰-۶-

ناشر: سخن گستر

مشهد- خیابان ابن سینا- بین ابن سینا ۱ و ۳- ساختمان اطبا /

تلفن: ۵۱ - ۳۸ ۴۳ ۹۹ ۵۵

فهرست مطالب

۱۳	پیشگفتار
۱۵	فصل اول: راههای مختلف جذب دارو
۱۵	۱-۱- داروهای خوراکی
۱۶	۱-۲- داروهای مایع
۱۷	۱-۳- داروهای پودری
۱۷	۱-۴- داروهای تزریقی
۱۷	۱-۴-۱- تزریق زیر جلدی و عضلانی
۱۷	۱-۴-۲- تزریقات وریدی
۱۹	۱-۵- داروهای موضعی
۱۹	۱-۵-۱- داروهای پوستی
۱۹	۱-۵-۲- داروهای بینی
۲۰	۱-۵-۳- داروهای چشمی
۲۱	۱-۵-۴- داروهای گوشی
۲۱	۱-۵-۵- داروهای مقعدی
۲۲	۱-۵-۶- اسپری دهانی
۲۴	۱-۶- اصطلاحات پزشکی
۲۷	فصل دوم: سرمها
۲۷	۲-۱- انواع سرمها از نظر ترکیب شیمیایی

۲۸	۲-۲- انواع سرم‌ها از لحاظ غلظت اسمزی
۲۹	۲-۳- سرم دکستروز (قندی)
۳۲	۲-۴- سرم نمکی
۳۲	۲-۴-۱- نرمال سالین یا نمکی ساده (N. S)
۳۳	۲-۴-۲- هاف سالین - سدیم کلراید ۰/۴۵٪ (هایپوتونیک - half- saline)
۳۳	۲-۴-۳- سرم هایپرسالین (سدیم کلرید ۰/۵٪)
۳۴	۲-۵- سرم‌های قندی- نمکی (دکستروز- سالین)
۳۵	۲-۶- سر رینگر
۳۶	۲-۷- رینگر لاکتات
۳۶	۲-۸- مایه‌های کلونیدال (جایگزین پلاسما)
۳۷	۲-۹- آلبومین
۳۷	۲-۱۰- دکستران
۳۸	۲-۱۱- هماکسل
۳۹	۲-۱۲- انواع سرم‌های تغذیه‌ای
۳۹	۲-۱۲-۱- سرم آمینو اسید
۳۹	۲-۱۲-۲- سرم ایترالیپید
۴۰	۲-۱۳- سرم‌های درمانی
۴۰	۲-۱۳-۱- مانتیول
۴۲	۲-۱۳-۲- ویال پتاسیم کلراید
۴۳	۲-۱۳-۳- ویال سولفات منیزیم (۲۰٪، ۵۰٪)
۴۵	۲-۱۳-۴- طرز تهیه سرم هیپارین
۴۵	۲-۱۳-۵- طرز تهیه سرم استرپتوکیناز
۴۸	۲-۱۳-۶- طرز تهیه سرم دارویی (G. I. K) گلوکز- انسولین ریگولار - پتاسیم
۴۸	۲-۱۳-۷- سرم دارویی لیدوکائین
۴۹	۲-۱۳-۸- سرم دارویی آمیودارون
۴۹	۲-۱۳-۹- سرم دارویی دوپامین و دوبوتامین
۵۰	۲-۱۴- اختلالات الکترولیت‌های شایع
۵۰	۲-۱۴-۱- اختلالات سدیم
۵۱	۲-۱۴-۱-۱- هیپوناترمی
۵۳	۲-۱۴-۱-۲- هایپرناترمی

۵۴	۲-۱۴-۲ اختلالات پتاسیم
۵۵	۲-۱۴-۲-۱ هیپوکالمی
۵۷	۲-۱۴-۲-۲ هایپرکالمی
۵۸	۲-۱۵-۱ جدول خلاصه بندی شده
۶۱	فصل سوم: ترالی اورژانس
۶۱	تعریف ترالی اورژانس
۶۲	۳-۱-۱ اپی نفرین
۶۵	۳-۲-۲ نور اپی نفرین
۶۷	۳-۳-۳ آتروپین
۶۸	۳-۴-۴ دیوبتال
۶۹	۳-۵-۵ دوپامین
۷۰	۳-۶-۶ آدنوزین
۷۱	۳-۷-۷ آمیودارون
۷۳	۳-۸-۸ لیدوکائین
۷۵	۳-۹-۹ پروکائین آمید
۷۶	۳-۱۰-۱۰ پروپرانولول (ایندرال)
۷۷	۳-۱۱-۱۱ دیگوکسین
۷۸	۳-۱۲-۱۲ وراپامیل
۷۹	۳-۱۳-۱۳ نیتروگلیسرین
۸۱	۳-۱۴-۱۴ آمینوفیلین
۸۲	۳-۱۵-۱۵ هیدروکورتیزون
۸۳	۳-۱۶-۱۶ دگز امتازون
۸۴	۳-۱۷-۱۷ دیازپام
۸۴	۳-۱۸-۱۸ فنی توئین
۸۶	۳-۱۹-۱۹ استرپتوکیناز
۸۸	۳-۲۰-۲۰ هپارین
۹۰	۳-۲۱-۲۱ بی کربنات سدیم
۹۱	۳-۲۲-۲۲ سولفات منیزیم
۹۳	۳-۲۳-۲۳ پتاسیم کلراید
۹۴	۳-۲۴-۲۴ کلسیم گلوکونات

۳-۲۵-.....	کلسیم کلراید	۹۵
فصل چهارم: محاسبات دارویی		
۴-۱-.....	محاسبات دارویی	۱۰۵
۴-۲-.....	محاسبه مقدار دوزاژ داروهای خوراکی، داروهای تزریقی و داروهای درصدی	۱۰۶
۴-۳-.....	تنظیم قطرات سرم	۱۰۹
۴-۴-.....	اهداف رقیق کردن دارو	۱۰۹
۴-۵-.....	نحوه رقیق کردن داروها	۱۰۹
۴-۵-۱-.....	داروهایی که به صورت میلیلیتر در ساعت یا لیتر در ساعت تجویز می شوند	۱۰۹
۴-۵-۲-.....	محاسبه داروهایی که به صورت میکروگرم در دقیقه یا میلیگرم در دقیقه تجویز می شوند	۱۱۳
۴-۵-۳-.....	محاسبه دارو براساس اکی والان	۱۱۸
فصل پنجم: مبحث سوختگی		
۵-۱-.....	آسیب پوستی	۱۲۲
۵-۲-.....	پاسخ پوست به سوختگی	۱۲۲
۵-۳-.....	انواع سوختگی	۱۲۴
۵-۴-.....	اقدامات اولیه در برخورد با انواع سوختگی	۱۲۵
۵-۵-.....	بررسی انواع سوختگیها و اقدامات درمانی مناسب	۱۲۵
۵-۵-۱-.....	سوختگی حرارتی	۱۲۵
۵-۵-۲-.....	سوختگی شیمیایی	۱۲۶
۵-۵-۳-.....	سوختگی الکتریکی	۱۲۷
۵-۵-۴-.....	سوختگی ناشی از اشعه	۱۲۸
۵-۶-.....	اقدامات بالینی صورت گرفته در مواجهه با سوختگی	۱۳۰
۵-۶-۱-.....	سرد کردن زخم سوختگی	۱۳۰
۵-۶-۲-.....	کنترل درد	۱۳۰
۵-۶-۳-.....	تمیز کردن سطح زخم سوختگی	۱۳۱
۵-۷-.....	درمان ناول و ادم	۱۳۲
۵-۸-.....	جایگزینی مایعات	۱۳۲
۵-۹-.....	مایع درمانی	۱۳۳
۵-۱۰-.....	پیشگیری از کزاز	۱۳۳

۱۳۳	۵- ۱۱- نشانه‌های عفونت
۱۳۴	۵- ۱۲- درمان عفونت
۱۳۵	فصل ششم: نکات کاربردی داروهای پرخطر
۱۳۶	۶- ۱- نکات کاربردی داروی انسولین
۱۳۷	۶- ۲- نکات کاربردی داروی مورفین
۱۳۸	۶- ۳- نکات کاربردی داروی هپارین
۱۳۹	۶- ۴- نکات کاربردی داروی وارفارین
۱۴۱	۶- ۵- نکات کاربردی داروی پتاسیم کلراید
۱۴۴	۶- ۶- نکات کاربردی داروی دیگوکسین
۱۴۷	۶- ۷- نکات کاربردی داروی سفتریاکسون
۱۴۸	۶- ۸- اصول دسازگاری داروهای تزریقی
۱۴۹	۶- ۸- ۱- ناسازگاری‌های فیزیکی
۱۵۳	۶- ۸- ۲- عوامل مؤثر در سرعت تحریر شیمیایی
۱۵۴	۶- ۸- ۳- تداخلات دارویی معیاری
۱۵۷	فصل هفتم: مسمومیتها و آسیب‌های حاد
۱۵۸	۷- ۱- انواع مسمومیت
۱۶۳	۷- ۲- درمان‌های اختصاصی و استفاده از آنتی‌دوت‌ها
۱۶۳	۷- ۲- ۱- آتروپین
۱۶۴	۷- ۲- ۲- پیرالیدوکسیم
۱۶۴	۷- ۲- ۳- آمیل نیتریت
۱۶۴	۷- ۲- ۴- فلومازنیل
۱۶۵	۷- ۲- ۵- پروتامین سولفات
۱۶۵	۷- ۲- ۶- پیریدوکسین
۱۶۵	۷- ۲- ۷- دفروکسامین
۱۶۵	۷- ۲- ۸- نالوکسان (0.4 mg/ml)
۱۶۶	۷- ۲- ۹- سدیم بیکربنات
۱۶۶	۷- ۲- ۱۰- ان‌استیل سیستین (NAC)
۱۶۷	۷- ۲- ۱۱- دیمرکاپرول
۱۶۷	۷- ۲- ۱۲- دی‌پنسیلامین

۱۶۸	۷-۲-۱۳- کلسیم دی سدیم ادوات
۱۶۸	۷-۳- علائم رایج در مسمومیتها
۱۶۹	۷-۴- انواع رایج مسمومیتها
۱۶۹	۷-۴-۱- بنزدیازپینها
۱۷۰	۷-۴-۲- مواد مخدر
۱۷۲	۷-۴-۳- خانواده افسردگی سه حلقهای
۱۷۴	۷-۴-۴- مسمومیت با باریتوراتها
۱۷۶	۷-۵- مسمومیت با مواد محرک
۱۷۷	۷-۶- مسمومیت با ترکیبات کولینرژیک
۱۷۷	۷-۶-۱- مسمومیت با ارگانوفسفرها
۱۸۱	۷-۷- مسمومیت با داروهای SSRIs
۱۸۱	۷-۸- مسمومیت با اتانول
۱۸۴	۷-۹- مسمومیت با آنتی که اترژیک
۱۸۵	۷-۱۰- مسمومیت با داروهای ایجاد کننده توهم
۱۸۵	۷-۱۱- مسمومیت با داروهای ضد انعقاد
۱۸۵	۷-۱۱-۱- مسمومیت با وارفارین
۱۸۷	۷-۱۱-۲- مسمومیت با سالیسلاتها
۱۸۷	۷-۱۲- مسمومیت با استامینوفن
۱۸۹	۷-۱۳- مسمومیت با کاربامازپین
۱۸۹	۷-۱۴- مسمومیت با فنی توئین
۱۸۹	۷-۱۵- مسمومیت با الپرات سدیم
۱۸۹	۷-۱۶- مسمومیت با آرسنیک
۱۸۹	۷-۱۷- مسمومیت با سیانیدها
۱۹۰	۷-۱۸- مسمومیت با مونواکسید کربن
۱۹۰	۷-۱۹- مسمومیت با مواد سوزاننده
۱۹۱	۷-۲۰- مسمومیت با مشتقات نفت خام
۱۹۲	۷-۲۱- مسمومیت با مواد شوینده
۱۹۴	۷-۲۲- گرمادگی
۱۹۴	۷-۲۳- سرمادگی
۱۹۵	۷-۲۴- اقدامات اولیه در برخورد با گزیدگیها

۱۹۵	۷- ۲۴- ۱- عقرب گزیدگیها
۱۹۶	۷- ۲۴- ۲- زنبور گزیدگی
۱۹۷	۷- ۲۴- ۳- مار گزیدگی
۱۹۹	۷- ۲۵- اختلالات اسید- باز
۲۱۳	فصل هشتم: ماندگاری داروهای تزریقی
۲۱۳	۸- ۱- ماندگاری داروهای تزریقی
۲۳۷	فصل نهم: مصرف داروها در دوران حاملگی
۲۳۸	۹- ۱- بارداری یا حاملگی
۲۴۰	۹- ۲- تشخیص اهنجاریهای جنینی
۲۴۱	۹- ۳- درمان: ساینج، خفیف و خود محدود شونده
۲۴۱	۹- ۴- مصرف تنی بوتیک در بارداری
۲۴۲	۹- ۵- مسکنها
۲۴۲	۹- ۶- بیماریهای قلبی- عروقی
۲۴۳	۹- ۷- داروهای مؤثر بر روان در حاملگی
۲۴۴	۹- ۸- درمان دیابت بارداری
۲۴۴	۹- ۹- درمان آسم
۲۴۵	۹- ۱۰- جدول خلاصه بندی
۲۶۱	۹- ۱۱- سوء مصرف داروها
۲۶۳	۹- ۱۲- پیشگیری از مالاریا در بارداری
۲۶۵	۹- ۱۳- مصرف داروها در شیردهی
۲۷۱	نمایه: INDEX
۲۷۳	منابع: Refrences

پیشگفتار

نیل به هدف والای مراقبت همه جانبه و درمان بهینه بیماران، جز با تلاش بی‌شائبه یکایک حلقه‌های زنجیره درمان محقق نخواهد گشت؛ دستیابی به این مقصود، همت تمامی اعضای جامعه درمان از جمله پزشک، داروساز و پرستار را می‌طلبد. حاصل هماهنگی و همکاری این جامعه پرتلاش در نهایت به دستان پرتوان پرستار سپرده می‌شود تا واسطه عنایت شفا و تسکین آلام گردد. اهمیت نقش پرستار در روند درمان بیمار، انکارناپذیر و لزوم عطف توجه به آموزش جامعه ایثارگر پرستار، با توجه به برجسته است. با این وجود، طی روند آموزش جامعه پزشکی، دانش مرتبط با برخی اصول درمان از جمله علم داروها در اختیار داروسازان قرار می‌گیرد. از طرفی در مورد بیماران بستری در بیمارستان پرستار به‌عنوان آخرین حلقه زنجیره درمان و نزدیک‌ترین فرد به بیمار، بارزترین نقشی را در امر مراقبت از بیمار ایفا می‌کند و لذا آگاهی کافی از روش‌های صحیح رساندن دارو به بیمار، از جمله نیازهای اساسی این قشر پرتلاش به منظور انجام بهینه وظایف خویش می‌باشد.

در این کتاب، مجموعه‌ای از نکات لازم و کاربردی جهت تدبیر اروها فراهم گردیده و به جامعه عزیز و ایثارگر پرستاری تقدیم می‌گردد.